

Tomasz Srokosz

Związki międzygminne a statuty poszczególnych gmin

fot.morguefile.com

Czy dla utworzenia związku międzygminnego trzeba zapisów w statucie gminy?

Zgodnie rozstrzygnięciem nadzorczym wojewody śląskiego z 28 grudnia 2011 r. wojewoda wymienia 7 obligatoryjnych elementów zawartych w ustawie o samorządzie gminnym, które muszą być uregulowane w statucie jednostki terytorialnej. U.s.g. w tym zakresie nie zawiera jednej zbiorczej normy prawnej regulującej minimalną treść statutu gminy.

Ustawa w różnych miejscach wskazuje na kwestie wymagające uwzględnienia w statucie. Mimo ich rozproszenia, konieczne jest jednak kompleksowe ujęcie w statucie i tak powinien on obligatoryjnie regulować następujące sprawy:

- 1) zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostki pomocniczej (art. 5 ust. 3 ustawy),
- 2) zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich (art. 11b ust. 3 ustawy),
- 3) zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5 ustawy),
- 4) organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy (art. 22 ust. 1 ustawy),
- 5) zasady działania klubów radnych (art. 23 ust. 2 ustawy),
- 6) zasady uczestniczenia przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej w pracach rady gminy (art. 37a ust. 1 ustawy),
- 7) uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy (art. 51 ust. 3 ustawy).

Zgodnie z tym rozstrzygnięciem oraz z treścią ustawy o samorządzie gminnym kwestia przystąpienia bądź utworzenia związku międzygminnego nie należy do elementów obligatoryjnych statutu gminy.

Innymi słowy dla przystąpienia bądź utworzenia takiego związku odpowiednie pozytywne zapisy w statucie gminy nie są konieczne natomiast zakaz przystępowania lub tworzenia związków międzygminnych byłby sprzeczny z u.s.g.

Dla odpowiedzi na postawione pytanie alternatywą mógłby być pozytywny zapis o zgodzie na przystąpienie do takiego związku na przyszłość, zawarty już w statucie gminy. Jednak zgodnie z art. 67 ustawy wyrażenie takiej zgody w statucie gminy nie zwalnia rady gminy z podjęcia uchwały o utworzeniu związku gminnego i przyjęciu międzygminnego statutu.

Tym samym dla przystąpienia gminy do związku międzygminnego obojętnym jest czy taki zapis znajduje się w statucie gminy czy nie. Zgodnie z bezwzględnie obowiązującym przepisem art. 67 ustawy o samorządzie

gminnym koniecznym, ale i wystarczającym dla przystąpienia, jest podjęcia bezwzględną liczbą głosów uchwały o przystąpieniu i przyjęciu statusu związku międzygminnego.

Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z 29 września 2011 r. (III SA/Lu 152/11) z przepisów u.s.g. nie wynika, by oprócz wymogu podjęcia uchwały przez radę gminy dodatkowo obowiązywał wymóg złożenia oświadczenia o wystąpieniu ze związku międzygminnego przez organ wykonawczy gminy.

Takie postanowienie uchwały - mimo że jest zbędne, gdy nie zawiera go statut związku międzygminnego - nie powoduje jej sprzeczności z prawem, a w konsekwencji nieważności.

Zatem regulacja art. 67 u.s.g. jest wystarczająca i zupełna.

Tomasz Srokosz jest partnerem w kancelarii KSP Legal & Tax Advice